

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. IV. Quis sit verus sensus formæ Absolutionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

dandæ cum forma Ecclesiæ Romanæ, omnium Ecclesiarum Matris ac Magistræ.

QUÆSTIO IV.

Quis sit verus Sensus formæ Absolutionis?

31.
De sensu
formæ opi-
nio Magi-
stri erronea
refellitur.

Magister *disp. 18.* existimavit verba Absolutionis habere hunc sensum: Ego te ostendo seu declaro absolutum. Sed est contra proprietatem verborum formæ, & ipsius Christi *Joan. 20.* & contra *Tridentinum sess. 14. can. 9.* definiens, absolutionem esse actum judiciale, & non nudum ministerium pronuntiandi & declarandi peccata esse remissa.

Altera Hu-
gonis expli-
catio erro-
nea rejicitur.

Secundò *Hugo de S. Victore* refertur existimasse hunc esse sensum: Ego te absolvo, non quidem à reatu culpæ (quem putabat antecedenter à Deo semper esse remissum) sed pœnæ æternæ. Quod tamen erroneum est: tum quia reatus pœnæ æternæ simul dimittitur cum ipsa culpa mortali, ut docet *Tridentinum*, & traditur in materia de Justificatione: tum quia reatus ille non subest in peccatis venialibus aut confessis. Immo peccata subijci possunt absolutioni, etsi ne quidem reatus pœnæ temporalis subest.

Tertia alio-
rum expli-
catio resu-
tatur.

Aliqui alii dixerunt sensum esse hunc: Ego te absolvo, non quidem à culpis, sed ab obligatione ea subijciendi clavibus Ecclesiæ. Sed omnino falsum est: tum quia est contra proprietatem verborum formæ & ipsius Christi: tum quia (ut alia omittam) in culpis venialibus vel aliàs confessis non est talis obligatio, & tamen super illas verè profertur forma.

Quarta
D. Thomæ
improbatur.

Divus Thomas quest. 84. art. 3. ad 5. dicit sensum esse hunc: Ego tibi impendo Sacramentum absolutionis. Sed est contra proprietatem verborum. Nec est ratio, cur forma hujus Sacramenti potius talem sensum efficeret, quàm forma Baptismi hunc: Ego tibi confero Sacramentum Baptismi. Deinde expositio est obscura, in sumo in ea idem explicatur per idem: cum adhuc maneat difficultas, quid in ista expositione significet absolutio. Essentque juxta illam verba reflexa supra se, & solum significarent semetipsa: cum Sacerdos ex ipso Sacramento Pœnitentiæ solum ponat verba absolutionis, & per illa Sacramenti effectum.

32.
Quinta
Francisci
Suarez ex-
penditur.

Suarez disp. 19. sect. 2. & plures alii sic explicant: Ego, quantum est in me, tibi confero gratiam remissivam peccatorum tuorum. Et hæc quidem explicatio quoad rem verissima est, cum de facto saltem fiat remissio peccatorum mortalium, immo in Sacramento etiam venialium, per ipsam gratiam; quæ quatenus per hoc Sacramentum confertur, est remissiva peccati, si adhuc supervit, etsi per accidens aliquando

illud non tollat, quia scilicet antea remissum est. Nihilominus verba Absolutionis attenta significatione propria, aut velut naturali (quæ hic inquiritur) non videntur significare determinatè gratiam: possentque verificari, etsi Deus sine gratiâ peccata remitteret. Deinde non obstante gratiâ esse remissivâ peccati, possent peccata de absoluta potentia non remitti; tunc autem verum esset dicere: ego confero tibi gratiam remissivam peccati, non autem: ego te absolvo à peccatis. Præterea etiam forma Baptismi habet hunc sensum sacramentalem, quod scilicet baptizans per eam ministerialiter confert gratiam remissivam peccati: eundemque sensum habet etiam alia forma Sacramenti Pœnitentiæ, si Christus eam instituisse, v. g. hæc: Amplius noli peccare.

Quare melius & simplicius verba intelliguntur hoc modo: Ego quantum est ex me, condono tibi peccata tua, sive pœnitentia tibi remissionem peccatorum te commissorum. Ita plures Doctores. Ratio est: quin ita sonant verba, & ex iis talem sensum mox erueret, qui intelligit linguam latinam. Consonat etiam idem sensus verbis Christi *Joan. 20. Quorum remisseris peccata &c.* Quare præcedens sensus est sacramentalis, hic quasi grammaticalis & speculativus, Uti grammaticalis sensus formæ Baptismi est, quod minister abluat corpus alterius sub invocatione SS. Trinitatis, Cui actioni debet intentionatè jungitur significatio prædicta Sacramentalis.

Petes, quomodo verificetur forma, quando peccata antecedenter sunt remissa, sive per contritionem, sive per præcedentes confessiones, cum tunc non inveniat, quod per illam remittatur. Resp. adhuc verificatur, quia peccata remittuntur quantum est ex parte ministri, & ipsius formæ, sic operantis circa peccata pœnitentis, ut vi illius tollerentur, si adhuc essent. Inde tamen non sequitur posse dari absolutionem, etsi nulla peccata verè remissa: nam absolutio cadit super peccata aliquando commissa velut materiam circa quam, uti & ipsa confessio ac contritio.

Dices: Non verè quis diceret: ego absolvo te à vinculis corporeis; si alter jam antea ab iis erat solutus: ego idem est in præsentem. Resp. Neg. Conf. nam solutio in antecedente significata est physica, adeoque circa objectum physicum & actu existens; cum tamen illud supponatur amplius non existeret. In præsentem autem solutio est moralis, quæ communi iudicio sufficienter verificatur circa vinculum præteritum, quando est talis actio, vi cuius vinculum tolleretur, si adhuc esset. Sic enim communi iudicio debitum adhuc semel dimissum rogati iterum dimittimus, similiter rem aliàs promissam iterum promittimus.

mittimus aut vovemus: ac etiam in foro externo ab eodem crimine iteratam absolutionem petimus. Tunc autem potissimum potest quis solvi iteratò à vinculis præteritis peccatorum, quando datur nova gratia illorum deletivè, prout vi novæ absolutionis datur. Quemadmodum donatio ejusdem rei potissimum tunc sæpius fieri potest, quando per illam semper aliquid novi obtinetur, quo res donata perfectius possideatur; ut patet in donatione, quæ datur Spiritus sanctus.

QUÆSTIO V.

An Absolutio Sacramentalis possit dari absenti vel scripto?

OLIM affirmarunt plurimi Doctores præsertim ex familia Dominicanorum, inter quos D. Antoninus, etatur plurimos Doctores ita sensisse in Concilio Basiliensi validdè, & ex justa causa licitè inter absentes dari absolutionem, sive per epistolam sive per internuntium, sive saltem propriâ voce absolvendo absentem.

Verùm nec validè nec licitè id fieri, docuerunt ante Decretum Clementis VIII. D. Thomas & plurimi alii apud Suarez hic disp. 19. sect. 3. & disp. 21. sect. 4. Et refertur Scotus 4. disp. 17. q. 7. n. 32. ubi (ait Hugo Cavellus in Scolia) ad penult. docet non valere Confessionem absenti per scriptum factam, adeoque apertè & à fortiori supponit non valere absolutionem absenti datam. Post Decretum autè id tradunt unanimiter Doctores.

Constat primò ex Decreto Clementis VIII. in quo Pontifex (ut utitur verbis Decreti) hæc propositionem, scilicet, Licet per litteras seu internuntium Confessario absenti peccata sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere, ad minus ut falsam, temerariam, ac scandalosam damnavit, & prohibuit, ac præcepit, ne unquam tamquam aliquo casu probabilis defendatur, aut ad praxim quovis modo deducatur; idque sub pœna excommunicationis ipso facto incurrendæ, ac Sedi Apostolicæ reservatæ. Ubi omnes quidem intellexerunt per se & principaliter interdictam esse absolutionem in absentia. De Confessione autem quo modo intelligatur, infra dicetur. Communiter etiam intelligitur prohiberi in quovis casu etiam extremæ necessitatis; ut patet ex verbis: Ne unquam tamquam aliquo casu probabilis defendatur, aut ad praxim quovis modo deducatur. Ex quo colligitur, non solum prohiberi ut illicitam, sed etiam damnari ut invalidam; alioquin enim Pontifex eam non prohibuisset pro casu saltem extremæ necessitatis.

Idem colligitur exemplo aliorum Sacramentorum, quæ (excepto Matrimonio) non possunt ministrari inter absentes.

Herinc Sum. Theol. Pars IV.

Denique hoc ipsum requirit formam absolutionis: illa enim ex communi sensu ac proprietate sermonis dirigitur necessariò ad personam præsentem pronomine Te expressam. Et quamquam scribens epistolam eodem modo absentem alloquatur; non tamen voce, ut patet: scripto autem data absolutio non valet, ut mox dicetur.

Nec obstant plura veterum exempla, signanter Gregorii VII. item Alexandri III. quoad S. Thomam Cantuariensem, de absolutione à peccatis absentibus data aut etiam litteris expressa, quæ adfert Morinus l. 8. c. 25. qui nihilominus censet modò invalidam post Pontificium Decretum Clementis VIII. quasi Pontifex possit Sacerdotibus, uti & quilibet supremus Princeps, cum ferendarum sententiarum ratio dubia est, certam definire, & insuper Judicibus suis certas conditiones sententiis ferendis apponere, quibus neglectis sententiæ ipso jure irritæ sunt & nullæ. Conaturque suadere in antiquorum exemplis non esse nudam pœnitentiarum canonicarum indulgentiam seu remissionem. Sed nihil solidi allegat. Quin immò Alexander III. in litteris suis. Si igitur, inquit, aliquid te recolis commisisse, de quo propria te debeat conscientia remordere, quidquid sit, Sacerdoti, qui discretus & providus habeatur, tibi consulimus per pœnitentiam confiteri. Quo facto & misericors Dominus ..... tibi consueta pietatis suæ miseratione dimittet. Absolvit itaque Pontifex ipsum à suspensione, quam sibi Sanctus propter peccatum intulerat, immò (teste ipso Morino) nullam esse declarat, & ne illam observet, mandat. Neque fundatum est, quòd præter sententiam communem tribuat Pontifici facultatem rescindendi ac irritandi formas ex Christi institutione validas: ne alioquin cogamur adstruere, quandoque posse à Pontifice invalidari illam, in qua tamen præcipua Sacramenti vis consistit juxta Tridentinum sess. 14. c. 3. nimirum. Ego te absolvo &c. Aliud est in exemplis quæ allegat n. 18. in quibus defectu jurisdictionis seu potestatis (quam Ecclesia subtrahit) in Ministro non valet absolutio; v. g. in casibus reservatis, vel dum Sacerdos justà de causâ est approbatus solum pro certis locis aut personis. Falsum tamen est (quòd subdit fere apud omnes Theologos constare) absolutionem contra mandatum datâ non modò illicitam esse, sed etiam invalidam. Falsissimum, inquam, si simplex sit mandatum non tollens jurisdictionem in Ministro, nec impediens debitam dispositionem in Pœnitente, v. g. ignorante prohibitionem. Sanè etsi Auctor iste in Præfatione dicat, de his omnibus quæstionibus se tantum disputare probabiliter, nihil asserere; tamen in progressu Operis varia satis paradoxa asserit veluti ex præjudicio vetustatis, cujus eruendæ uti laudandum in Auctore studium, sic improbandum, quòd potius conetur suadere differentiam, quam stabi-

Sacramentorum, Et ex ipsa forma.

37. Non obstant exempla Morini.

Cujus doctrina singularis discutitur.

Ejus præfatio.